

ΚΕΙΜΕΝΟ ΟΜΙΛΙΑΣ

ΘΕΜΑ: «Το νομικό καθεστώς και τα προβλήματα λειτουργίας των 24 εταιριών που δραστηριοποιούνται νομίμως στην Ελλάδα κατά το μεταβατικό στάδιο του αρ.50 παρ.12 του Ν.4002/2011»

Καλημέρα σας κυρίες και κύριοι.

Θέμα της σύντομης ομιλίας μου είναι το ισχύον νομικό πλαίσιο και τα προβλήματα λειτουργίας που αντιμετωπίζουν οι εταιρίες παροχής υπηρεσιών στοιχημάτων και τυχερών παιγνίων μέσω του διαδικτύου, οι οποίες δραστηριοποιούνται νόμιμα στην Ελλάδα.

Εισαγωγικά θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι στην Εταιρική σας τσάντα θα βρείτε όλη τη νομοθεσία για τα τυχερά παίγνια, μαζί με τις σχετικές εγκυκλίους μεταφρασμένα από δικηγόρους και στην αγγλική γλώσσα, καθόσον η νομοθεσία αυτή απευθύνεται και σε αλλοδαπές εταιρίες.

1. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

1.1. Πέρυσι η Ελληνική Πολιτεία θέλησε να αντιμετωπίσει τα νομικά προβλήματα που είχε δημιουργήσει ο Ν.3037/2002, ο οποίος, έχοντας απαγορεύσει όλα τα ηλεκτρονικά παίγνια, ανεξάρτητα αν ήταν τεχνικά – ψυχαγωγικά ή τυχερά, οδήγησε, εκτός των άλλων, στην καταδίκη της Ελλάδας από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο.

1.2. Στα πλαίσια λοιπόν αυτά δημοσιεύθηκε ο Ν.4002/2011, ο οποίος για πρώτη φορά επιχείρησε μία ολοκληρωμένη ρύθμιση της αγοράς παιγνίων, έχοντας υπόψη και όσα ισχύουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

1.3. Στο νόμο αυτό, μεταξύ των άλλων, υπάρχουν ρυθμίσεις που αφορούν τις άδειες τυχερών παιγνίων μέσω του διαδικτύου, οι οποίες χορηγούνται σε κεφαλαιουχικές εταιρίες, ύστερα από διεθνή πλειοδοτικό διαγωνισμό.

1.4. Προκειμένου να καλυφθεί το χρονικό κενό από τη δημοσίευση του νόμου, μέχρι τη χορήγηση των σχετικών αδειών, τέθηκε μία μεταβατική διάταξη στο άρθρο 50 παρ. 12, σύμφωνα με την οποία:

«Εταιρείες παροχής υπηρεσιών στοιχημάτων και τυχερών παιγνίων μέσω του διαδικτύου που είναι νόμιμα εγκατεστημένες σε κράτη – μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Οικονομικού χώρου και κατέχουν σχετική νόμιμη άδεια λειτουργίας και παροχής τέτοιων υπηρεσιών, μπορούν να συνεχίσουν την παροχή υπηρεσιών στη μεταβατική περίοδο μέχρι την εφαρμογή των διατάξεων του νόμου αυτού που διέπουν το διαδικτυακό στοίχημα και τη χορήγηση των σχετικών αδειών μόνον εφόσον υπαχθούν αμέσως και οικειοθελώς στο φορολογικό καθεστώς των άρθρων 45 έως 50 του νόμου αυτού, αναδρομικά στο πλαίσιο του άρθρου 78 παρ. 2 του Συντάγματος. Κάθε σχετική λεπτομέρεια καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών. Η εφαρμογή της παραγράφου αυτής δεν θίγει τη σχετική αποκλειστική δικαιοδοσία του Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο νόμο αυτόν και δεν προδικάζει την παροχή άδειας κατά το άρθρο 45.»

1.5. Σ' εκτέλεση της διάταξης αυτής εκδόθηκε η απόφαση του Υπουργού Οικονομικών (ΠΟΛ. 1248/ 13-12-2011), που ρυθμίζει την υπαγωγή εταιρειών παροχής υπηρεσιών στοιχημάτων και τυχερών παιγνίων μέσω διαδικτύου στο φορολογικό καθεστώς της μεταβατικής περιόδου της παρ. 12 του άρθρ.50 του Ν.4002/2011.

Speech Text

SUBJECT: “The legal regime concerning the 24 companies which operate legally in Greece during the transitional period provided by the Article 50 §12 of Law 4002/2011 and their operational difficulties”

Good morning Ladies and Gentlemen.

The subject of my short speech is about the current legal context and the operational problems faced by the companies which provide online bet services and games of chance and operate legally in Greece.

First of all I would like to inform you that in the Firm's bag you shall find the current legislation concerning games of chance, along with the relevant circulars translated in the English language by our lawyers, since the Law applies to foreign companies, as well.

1.THE LEGAL CONTEXT

- 1.1. Last year, the Greek State sought to deal with the problems that had created by the Law 3037/2002, which having prohibited all electronic games- whether they were technical-leisure games or games of chance- led (among others) to the conviction of Greece by the ECJ.
- 1.2. So, in this context, the Law 4002/2011 was published, attempting for the first time an integrated regulation of the gaming market, taking also into consideration those in force in the European Union.
- 1.3. In this law, there are, inter alia, regulations concerning the licenses for online games of chance, issued to capital companies, after an international tendering process.
- 1.4. In order to cover the time gap between the publication of the Law and the issuance of the relevant license, a transitional provision was laid down by the Article 50 § 12, under which:
“Companies providing online bet services and games of chance, which are legally established in state members of the European Union and European Economic Area and obtain a relevant legal authorization of operating and providing such services, may continue to provide such services during the transitional period until the provisions of this law, concerning the online gaming and licensing, entry into force, only under the condition to be subject immediately and initiatively to the fiscal status of the Articles 45 to 50 of this law, ex post facto into the context of Article 78(2) of the Constitution. The Minister of Finance shall issue a decision laying down each relative detail. The implementation of this paragraph, shall not affect the relevant exclusive jurisdiction of the Greek State in accordance with the provisions of this Law and shall not preconceive that the license may be issued according to the Article 45.
- 1.5 Implementing this provision, the Decision (1248/13-12-2011) of the Minister of Finance was issued, regulating the submission of companies providing online bet services and games of chance to the transitional fiscal status provides by Article 50 § 12 of Law 4002/2011

1.6. Τελικά στη μεταβατική αυτή διάταξη υπήχθησαν είκοσι τέσσερις (24) αλλοδαπές εταιρίες, οι επωνυμίες των οποίων αναρτήθηκαν στην επίσημη ιστοσελίδα του Υπουργείου Οικονομικών.

1.7. Σύμφωνα με τις προαναφερθείσες διατάξεις, στα μικτά κέρδη των εταιριών αυτών από τη διεξαγωγή στην Ελλάδα τυχερών παιγνίων μέσω διαδικτύου, η συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου καθορίστηκε σε ποσοστό 30%.

1.8. Επιπλέον, τα κέρδη που προκύπτουν από την δραστηριότητα αυτή των 24 εταιριών φορολογούνται με τις γενικές διατάξεις φορολογίας του εισοδήματος.

1.9. Όσον αφορά τα κέρδη των παικτών από την διεξαγωγή στην Ελλάδα τυχερών παιγνίων, υποβάλλονται σε φόρο με συντελεστή 10% , ο οποίος αποδίδεται κάθε μήνα από τις εταιρίες στη Δ.Ο.Υ. Μεγάλων Επιχειρήσεων.

1.10 Στη συνέχεια, με το Ν. 4038/12, τροποποιήθηκε το άρθρο 35 του Ν.4002/2011, που αναφέρεται στην εμπορική επικοινωνία και πλέον ορίζει ρητά ότι οι προαναφερθείσες είκοσι τέσσερις (24) εταιρίες μπορούν να διαφημίζονται νόμιμα. Η τροποποίηση αυτή κρίθηκε αναγκαία, διότι ο ίδιος νόμος με μία διάταξη επέτρεπε στις 24 εταιρίες να παρέχουν νόμιμα τις υπηρεσίες τους στην Ελλάδα και με μία άλλη διάταξη απαγόρευε τη διαφήμιση και γενικά την εμπορική επικοινωνία τους.

1.11 Πρόσφατα εκδόθηκε η υπ' αριθ. 23/3 από 23-10-2012 απόφαση της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων, η οποία εκτός των άλλων ρυθμίζει θέματα λειτουργίας και εμπορικής επικοινωνίας των εταιριών παροχής υπηρεσιών στοιχημάτων και τυχερών παιγνίων μέσω διαδικτύου που δεν έχουν υπαχθεί στο φορολογικό καθεστώς της μεταβατικής περιόδου της παρ. 12 του άρθρου 50 του Ν.4002/2011. Συγκεκριμένα μετά την 5-12-2012 απαγορεύθηκε η δραστηριοποίηση και η διαφήμιση των εταιριών αυτών στην Ελλάδα και καθορίστηκαν οι κυρώσεις που θα επιβάλλονται σε κάθε περίπτωση.

1.12 Στο σημείο αυτό πρέπει να διευκρινισθεί, ότι οι απαγορεύσεις και οι κυρώσεις αυτές προβλέπονται ήδη από το Ν.4002/2011, δηλαδή από τον Αύγουστο του 2011, απλώς μέχρι πρόσφατα δεν υπήρχε η δυνατότητα εφαρμογής των απαγορεύσεων του νόμου. Δηλαδή η Ε.Ε.Ε.Π. δεν θέσπισε κυρώσεις, αλλά, στα πλαίσια της αρχής της χρηστής διοίκησης καθόρισε συγκεκριμένη ημερομηνία, από την οποία θα αρχίσει η επιβολή των κυρώσεων, προκειμένου να προστατευθούν και οι παίκτες των εταιριών αυτών.

2 ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

2.11 Παρότι λοιπόν θεωρητικά υπήρχε όλο το νομικό πλαίσιο για την νόμιμη λειτουργία και δραστηριοποίηση των 24 αυτών εταιριών, στην πράξη, από την πρώτη κιόλας ημέρα που τέθηκε σε εφαρμογή το νέο νομοθετικό καθεστώς, διαπιστώθηκε ότι η Ελληνική Πολιτεία, η οποία όπως προαναφέρθηκε είναι συμμετοχος κατά ποσοστό 30% στα μικτά κέρδη των εταιριών, αντί να δραστηριοποιηθεί προς την κατεύθυνση της ακώλυτης λειτουργίας τους, για την επαύξηση και των εσόδων της, λόγω αδράνειας ως προς την ερμηνεία και ορθή εφαρμογή των νέων διατάξεων του νόμου, αδιαφορίας για την ενημέρωση των ελεγκτικών αρχών και πιθανώς αδυναμίας ενεργοποίησης των απαγορευτικών προβλέψεων του νόμου, δεν επέτρεψε την ανάπτυξη και ουσιαστική λειτουργία των εταιριών αυτών.

2.12 Συγκεκριμένα αρχικά οι αστυνομικές αρχές, προσκολλημένες στο παλιό νομικό καθεστώς, που δεν επέτρεπε την διεξαγωγή τυχερών παιγνίων, με οποιοδήποτε τρόπο, παρά μόνο από τον Ο.Π.Α.Π., τον Ο.Δ.Ι.Ε. και τα ΚΑΖΙΝΟ, αμφισβητούσαν και ουσιαστικά απαγόρευαν τη συμμετοχή παικτών στις ιστοσελίδες των εταιριών αυτών από δημόσιους χώρους, διαφορετικά απειλούσαν με εφαρμογή των ποινικών και λοιπών κυρώσεων του Ν.4002/2011.

1.6 Eventually, 24 companies came under this transitional provision, whose names were posted on the official website of the Ministry of Finance.

1.7 In accordance with aforementioned provisions, in those companies' gross gaming revenues from conducting online gaming in Greece, the participation of the Greek State was set at 30%.

1.8 Moreover, the profits resulted from this activity of the 24 companies, are taxable in accordance with the general provisions of tax income.

1.9 As regards the players' winnings from the conduct of games of chance in Greece, they are taxable with a rate of 10%, which is delivered every month by the companies to the Tax Office for Large Enterprises.

1.10 Thereafter, the law 4038/2012 amended the Article 35 of law 4002/2011, which mentions the commercial communication and from now on it expressly stipulates that the aforementioned 24 companies are able to be advertised legally. This amendment was necessary because of the fact that the same law was allowing by a provision the operating of these 24 companies, but with another provision was prohibiting the advertising and all in all their commercial communication.

1.11 Recently, the Decision 23/3/23.10.2012 of the Hellenic Gaming Commission was issued, which, inter alia, regulates issues concerning the operation and the commercial communication of companies providing online bet services and games of chance without been subject to the fiscal status of the transitional period of Article 50 § 12 of law 4002/2011. Specifically, after the 5th of December 2012, the operation and advertising of these companies were prohibited and the sanctions which shall be imposed in each case, were defined.

1.12 At this point it must be clarified that these prohibitions and sanctions are already provides by the Law 4002/2011, i.e. since August 2011, but until recently there was not the possibility of implementing the law prohibitions.

In other words, the Hellenic Gaming Commission did not enact sanctions, but under the principle of good administration set a specific date by which it shall start imposing the sanctions, in order to protect the players, as well.

2. DIFFICULTIES

2.11 Although the needed legal context for the legal operation and running of these 24 companies was theoretically existed, in fact, from the first day that the new legislative regime entered into force, it was found that the Greek State- which as mentioned above is a participant of 30% on the gross gaming revenues of the companies- instead of acting towards its unimpeded operation, in order to increase its revenues as well, due its inactivity on the interpretation and proper application of the new provisions of the law, due to its indifference to inform the supervisory authorities, and possible because of its weakness to activate the prohibitive provisions of the law, did not allow the development and substantial operation of these companies.

2.12 First, the police authorities, attached to the old legal status which didn't allow the conduct of games of chance in any way, except by the OPAP S.A, the ODIE and the Casinos, contested and basically prohibited the participation of players in these companies' websites from public places, otherwise they were threatening with the application of criminal and other sanctions of law 4002/2011.

2.13 Την 18-4-2012, δηλαδή ύστερα από καθυστέρηση τεσσάρων (4) μηνών και κατόπιν υποβολής σχετικών ερωτημάτων, εξέδωσε ο Υπουργός Οικονομικών ερμηνευτική εγκύκλιο της νομοθεσίας για τη ρύθμιση της αγοράς παιγνίων. Ενώ λοιπόν εκδόθηκε η εγκύκλιος αυτή που έδινε απαντήσεις σε όλα τα ερωτήματα που είχαν υποβληθεί, δηλαδή και για τα τεχνικά – ψυχαγωγικά παίγνια και για τα τυχερά παίγνια, ξαφνικά την 27-4-2012 (δέκα ημέρα δηλαδή μετά) εκδόθηκε μία νέα εγκύκλιος με πανομοιότυπο περιεχόμενο, από την οποία όμως είχαν παραλειφθεί οι τρεις σελίδες που αναφέρονταν στα τυχερά παίγνια. Δημοσιεύματα της εποχής εκείνης έκαναν λόγο για ενέργεια, η οποία ήταν αποτέλεσμα πιέσεων προς τον Υπουργό Οικονομικών από παράγοντες της αγοράς, ενόψει μάλιστα των επικείμενων βουλευτικών εκλογών. Φυσικά, σε νομικό επίπεδο, η έκδοση ή η ανάκληση μίας εγκυκλίου δεν μπορεί να τροποποιήσει ή να αλλοιώσει τις διατάξεις του νόμου ή της υπουργικής απόφασης, όταν αυτές είναι σαφείς, απλώς ερμηνεύει διατάξεις για τις οποίες υπάρχουν ασάφειες ή έχουν διατυπωθεί διαφορετικές απόψεις.

2.14 Η παλινωδία όμως αυτή άφηνε και πάλι περιθώρια σε όσους ήθελαν να αντιστρατεύονται την λειτουργία των 24 εταιρειών, που νόμιμα παρέχουν τις υπηρεσίες τους.

2.15 Έτσι η ηγεσία της Ελληνικής Αστυνομίας, ενώ αρχικά ορθά δήλωνε αναρμοδιότητα, όσον αφορά την ερμηνεία των διατάξεων του Ν.4002/2011 και παρέπεμπε στο Υπουργείο Οικονομικών, στη συνέχεια, αναιρώντας την προηγούμενη θέση της, εξέδιδε οδηγίες, οι οποίες, λόγω της ασάφειάς τους, προκαλούσαν σύγχυση στους αστυνομικούς, με αποτέλεσμα πολλές φορές να οδηγούνται άδικα στο αυτόφωρο (ακολουθώντας μάλιστα σε αρκετές περιπτώσεις την διαδικασία του κακουργήματος) παίκτες και εργαζόμενοι σε INTERNET CAFE, αν και οι παίκτες έπαιζαν νόμιμα τυχερά παίγνια μέσω των ιστοσελίδων των 24 εταιρειών.

2.16 Ειδικότερα, την 5-6-2012 το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας εξέδωσε εγκύκλιο προς τις υφιστάμενες υπηρεσίες του, στην οποία καταλήγει **«παρακαλούμε για την επακριβή τήρηση των διατάξεων του νόμου κατά παντός υπαιτίου, σε κάθε περίπτωση που διαπιστώνεται η διενέργεια τυχερών παιγνίων»**. Αντιδρώντας άμεσα στην εγκύκλιο αυτή, εκπρόσωποι των 24 εταιρειών και πληρεξούσιοι δικηγόροι τους μετέβησαν στο Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας και ζήτησαν διευκρινίσεις επί του περιεχομένου της εγκυκλίου του, καθόσον σε πολλές περιοχές της Χώρας αστυνομικοί ενημέρωναν ότι δεν μπορούν πλέον οι 24 εταιρείες να παρέχουν τις υπηρεσίες τους σε δημόσιους χώρους και καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος.

Αρμόδιοι Αξιωματικοί του Αρχηγείου της ΕΛΛ.ΑΣ. προφορικά διευκρίνισαν ότι δεν εννοούσαν αυτό που κατάλαβαν οι υφιστάμενοί τους και ζήτησαν την υποβολή αναφοράς προκειμένου να διευκρινίσουν εγγράφως το θέμα. Πράγματι οι εταιρείες, δια των πληρεξουσίων δικηγόρων τους, υπέβαλαν την 12-6-2012 σχετική αναφορά, πλην όμως μέχρι και σήμερα δεν έχουν λάβει καμία απάντηση.

2.17 Ενώ λοιπόν οι εταιρείες του άρθρου 50 παρ.12 του Ν.4002/2011 αναμένουν ακόμη απάντηση από το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας, αυτό εξέδωσε την από 11-10-2012 εγκύκλιο με θέμα “Ρύθμιση της αγοράς παιγνίων Ν.4002/2011”. Με την εγκύκλιο αυτή, που απευθύνεται σ’ όλες τις Αστυνομικές Διευθύνσεις της Χώρας, και δεν κοινοποιείται καν στις εταιρείες ή τους πληρεξούσιους Δικηγόρους τους, επιχειρείται ερμηνεία των διατάξεων του Ν. 4002/2011, παρότι αναγνωρίζει ότι δεν είναι αρμόδιο για κάτι τέτοιο. Τούτο αποδεικνύεται από το γεγονός ότι για τα θέματα αυτά είχε απευθύνει, όπως αναγράφει, δύο (2) έγγραφα στην Ε.Ε.Ε.Π. με σχετικά ερωτήματα. Και επειδή δεν έλαβε απάντηση στα ερωτήματά της, η αρμόδια Διευθύντρια του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας καταλήγει στο πρωτοφανές νομικό συμπέρασμα **“στα ανωτέρω έγγραφά μας δεν έχουμε λάβει σχετική απάντηση, γεγονός που μας οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η προσέγγιση της Υπηρεσίας στο θέμα είναι ορθή”**.

2.13 On 4.18.2012, after a delay of four months and the submission of relevant queries, the Minister of Finance issued an interpretative circular of the legislation concerning the regulation of the gaming market. Although this circular was issued and gave answers to all questions asked, both for the leisure –technical games and games of chance, suddenly on 4.27.2012 (ten days later) a new circular was issued with identical content, from which though three pages referred to games of chance had been omitted. News articles of those days were talking about an action which was the result of pressure exerted on the Minister of Finance by market actors, in view of the forthcoming parliamentary elections . Of course, in legal terms, the issuance or revocation of a circular can't amend or alter the provisions of the Law or the ministerial Decision when they are clear. It only interprets provisions which are ambiguous or different vies have been expressed about them.

2.14 However, this tergiversation was still leaving room for those who wanted to militate against the operating of the 24 companies and the legal provision of their services.

2.15 Thus, the leadership of the Greek Police, while at first was rightly stating incompetence as regards the interpretation of Law 4002/2011 and referred to the Ministry of Finance, negating its previous position started issuing directives which , because of their vagueness, were confusing the policemen so, many times players and employees at internet cafes were led unjustly to the flagrant (in fact following in many cases the felony procedure) although the players were playing legitimate games of chance through the 24 companies' websites.

2.16 More specifically, on 6.5.2012 the Greek Police Headquarters issued a circular addressed to the subordinate departments which concludes as follows: **"Please, be precise on the observance of the Law provisions against any liable person, in any case where conduct of games of chance is found."** Reacting immediately to that circular , representatives of the 24 companies, as well as their attorneys went to the Greek Police Headquarters and asked for clarifications on the content of the circular, since in many areas of the country, policemen were informing that the 24 companies were no longer able to provide their services in public places, as well as in food and beverages health regulated premises.

Competent officers of the Headquarters verbally stated that they didn't mean those understood by their subordinates and asked for the submission of a report in order to specify the issue in writing. The companies did submit the relative report (6.12.2012), but until now they haven't received any response.

2.17 While the companies of Article 50 § 12 of Law 4002/2011 still await a response from the Greek Police Headquarters, it issued the Circular from 10.11.2012 "Regulation of Gaming Market of Law 4002/2011". By this circular, addressed to all police departments of the country but not released for the 24 companies or their lawyers, an interpretation of the law 4002/2011 is attempted although the Police accepts that it isn't the competent for something like this. This is evidenced by the fact that the Headquarters had addressed to the H.G.C, as it indicates, two documents with queries concerning these issues. And because it didn't receive any reply to its questions, the competent Director of the Greek Police Headquarters is led to the unprecedented legal conclusion **"We have not received any response to the above documents of ours, a fact which leads us to conclude that the Office's approach for the issue is correct"**

Με βάση λοιπόν τις οδηγίες της εγκυκλίου αυτής, συλλαμβάνονται άτομα και κατηγορούνται σε βαθμό κακουργήματος, με απειλούμενη ελάχιστη ποινή κάθειρξης δέκα (10) ετών και χρηματική ποινή από 200.000 έως 500.000 ευρώ, με αποκλειστικό κριτήριο, όχι την απαγόρευση του νόμου ή κάποιας άλλης νομικής διάταξης, αλλά τις προσεγγίσεις μίας υπηρεσίας, η ορθότητα των οποίων συμπεραίνεται από την ίδια την υπηρεσία, επειδή δεν έλαβε απάντηση στα ερωτήματα που υπέβαλε στην αρμόδια Επιτροπή.

Δηλαδή το ίδιο το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας, έχει αμφιβολίες για το περιεχόμενο των διατάξεων του Ν. 4002/2011 και αναγνωρίζοντας ότι είναι αναρμόδιο να τις ερμηνεύσει, απευθύνει ερωτήματα στην αρμόδια Ε.Ε.Ε.Παιγνίων. Αντί λοιπόν να αναμείνει ή με οποιοδήποτε τρόπο να επισπεύσει την απάντηση επί των ερωτημάτων του, συνάγει αυθαίρετα το νομικό συμπέρασμα ότι οι προσεγγίσεις της υπηρεσίας του είναι ορθές και εκδίδει οδηγίες, που περιέχουν απαγορεύσεις που δεν προκύπτουν από το περιεχόμενο των ερμηνευόμενων διατάξεων.

2.18 Αποτέλεσμα της πρακτικής αυτής είναι άτομα, τα οποία συνελήφθησαν στα πλαίσια των οδηγιών αυτών, να οδηγούνται στον Εισαγγελέα κατηγορούμενα σε βαθμό κακουργήματος, να υφίστανται ταλαιπωρία και οικονομική επιβάρυνση και στο τέλος να εκδίδονται βουλεύματα του αρμόδιου Συμβουλίου Πλημμελειοδικών, ότι δεν διαπράχθηκε καμία παράβαση και δεν πρέπει να παραπεμφθούν σε δίκη.

3 Ελπίζω ότι τα προβλήματα, τα οποία διαπιστώθηκαν από την μέχρι σήμερα εφαρμογή του Ν.4002/2011, μερικά μόνο των οποίων προανέφερα, θα παύσουν να υφίστανται, προκειμένου το νομικό πλαίσιο να μπορέσει να φέρει τα αποτελέσματα, τα οποία προσδοκούσαν αφενός μεν όσοι το θέσπισαν και αφετέρου όσοι πίστεψαν σ' αυτό και υπήχθησαν στις διατάξεις του.

3.11 Διαφορετικά, για άλλη μία φορά, θα δικαιωθούν όσοι επιλέγουν να παραμένουν και να δραστηριοποιούνται εκτός του θεσπισμένου κάθε φορά νομικού πλαισίου, αποστερώντας το Ελληνικό Κράτος από σημαντικά έσοδα και απογοητεύοντας όσους πίστεψαν τις επίσημες εξαγγελίες και νομικές ρυθμίσεις.

Σχολιασμός δημοσιευμάτων
της 5^{ης} Δεκεμβρίου 2012 για επικείμενη τροποποίηση του Ν.4002/2011, με κατάργηση των
24 εταιριών και του διεθνούς διαγωνισμού

4 Κλείνοντας, θα ήθελα να αναφερθώ σε πρόσφατο δημοσίευμα της 5-12-2012 του site GAZZETTA.GR, σύμφωνα με το οποίο επιχειρείται για δεύτερη φορά η κατάργηση του διεθνούς πλειοδοτικού διαγωνισμού του Υπουργείου Οικονομικών για τη χορήγηση των αδειών διενέργειας τυχερών παιγνίων μέσω του διαδικτύου.

4.11 Το θέμα αυτό είχε πρωτοθεθεί την 22-3-2012 σε πολυνομοσχέδιο – σκούπα του Υπουργείου Ανάπτυξης (ούτε καν σε νομοσχέδιο του καθύλην αρμοδίου Υπουργείου Οικονομικών) όταν επιχειρήθηκε, με το άρθρο 325, μεταξύ των άλλων, κατάργηση του διεθνούς πλειοδοτικού διαγωνισμού του Υπουργείου Οικονομικών για τη χορήγηση των αδειών διενέργειας τυχερών παιγνίων μέσω του διαδικτύου και θεσπίζονταν περιορισμοί στην παροχή των υπηρεσιών των 24 εταιριών της μεταβατικής περιόδου. Οι διατάξεις αυτές, εν μέσω αντιδράσεων βουλευτών όλων των κομμάτων, αποσύρθηκαν κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην Ολομέλεια της Βουλής. Στη συνέχεια (26-3-2012) ακολούθησε ανακοίνωση του Υπουργείου Οικονομικών, στην οποία αναφερόταν ότι οι σχετικές διατάξεις αποσύρθηκαν “**προκειμένου να προηγηθεί δημόσια διαβούλευση με τους εμπλεκόμενους φορείς πριν από τη συζήτηση των διατάξεων στη Βουλή**”.

4.12 Στο προαναφερθέν δημοσίευμα της 5-12-2012, δημοσιεύονται αυτούσια τα άρθρα του Ν.4002/2011, που αφορούν τα παίγνια και τα οποία τροποποιούνται.

Based on the directives of this circular, people been arrested and accused for a felony and are liable to a penalty of imprisonment of at least 10 years and a fine ranging from 200.000 to 500.000 € with sole criterion not the prohibition of the law or any other legal provision, but the approaches of a Service, the accuracy of which is inferred from the Service itself, because it didn't receive any response to the submitted to the Commission queries.

So, the Greek Police Headquarters itself has doubts about the content of provisions of Law 4002/2011 and recognizing that it has no jurisdiction to interpret them, addresses questions to the competent H.G.C.. Instead of waiting or in any way expediting the reply of its questions, infers arbitrarily the legal conclusion that the approaches of its Departments are right and issues directives which contain prohibitions that don't arise from the interpreted provisions.

2.18 As a result of this practice, people who were arrested in the context of these directives , were led to the Prosecutor accused in felony, dealing with hardship and financial burden, and in the end degrees of the authorized Council of Magistrates are issued which lay down that they didn't commit any infringement and should not be brought to a trial.

3. I hope that the problems have been identified during the implementation of Law 4002/2011, only a few of which I mentioned before, will stop to exist so the legal context to be able to bring the results expected by those who enacted it, as well by those who believed it and have been subject to its provisions.

3.11 Otherwise, those who choose every time to remain and operate outside the established legal context, will be vindicated once again, depriving significant revenues from the Greek State and disappointing those who believed the official pronouncements and legal regulations.

Comments on news articles of 5th December 2012 for an impending amendment of Law 4002/2011 with the repealing of the 24 companies and the international tender.

4. Finally, I would like to refer to a recent post of the site named Gazzeta.Gr on 12.5.2012, according to which the international tender conducted by the Ministry of Finance for the licensing of online gaming, is attempted to be repealed for the second time.

4.11 This issue was first raised on 3.22.2012 in a multibill-broom of the Ministry of Development (not even in a bill of the reshuffled Ministry of Finance) when attempted through Article 325, among others, the repealing of the international tender for the licensing of online gaming and established restrictions on the provision of the services of the 24 companies subject to the transitional period. This provisions, amid reactions from the parliamentarians of all parties, were revoked during the discussion of the bill in the parliament. Then on 3.26.2012 followed the announcement of the Ministry stating that the relevant provisions were withdrawn **“in order to be preceded a public consultation with the stakeholders before the discussion of these provisions in the Parliament”**

4.12 In the aforementioned news article of 12.5.2012 the articles of Law 4002/2011 concerning the gaming and which are modified, is published unchanged.

4.13 Από την πρώτη ανάγνωση αυτών γίνεται αντιληπτό ότι, πέραν της διάταξης που καταργεί τον διεθνή πλειοδοτικό διαγωνισμό για τις άδειες διενέργειας τυχερών παιγνίων μέσω του διαδικτύου (η οποία σημειωτέον είναι πανομοιότυπη της αποσυρθείσας διάταξης του Μαρτίου 2012), υπάρχουν και άλλες διατάξεις που επηρεάζουν, περιορίζουν ή και καταργούν δικαιώματα, είτε των 24 εταιρειών της μεταβατικής περιόδου, είτε των εταιρειών που θα λάβουν μελλοντικά άδειες διενέργειας τυχερών παιγνίων μέσω του διαδικτύου.

4.14 Συγκεκριμένα «Η παράγραφος 12 του άρθρου 50 του Ν.4002/2011 (Α'180) και η υπ' αριθμ. 1248/2011 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών (ΦΕΚ Β'2854/2011) που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση της εν λόγω παραγράφου καταργούνται από την 31^η Δεκεμβρίου 2012». Έτσι, αν υπερψηφισθεί αυτή η τροπολογία και με το δεδομένο ότι έχει προ εξαμήνου λήξει η μεταβατική περίοδος για τα ηλεκτρονικά τεχνικά – ψυχαγωγικά παίγνια με παιγνιομηχανήματα και δεν έχει προχωρήσει η διαδικασία πιστοποίησης, από 1-1-2013 στην Ελλάδα θα επιτρέπονται μόνο τα τεχνικά – ψυχαγωγικά παίγνια μέσω του διαδικτύου. Δηλαδή με την υπερψήφιση της τροπολογίας αυτής, από 1-1-2013 θα παύσει να ισχύει το νομικό εκείνο πλαίσιο του Ν.4002/2011, το οποίο αποτέλεσε την επιχειρηματολογία της Ελληνικής Πολιτείας, προκειμένου να ζητήσει και να πετύχει την ανάκληση της καταδικαστικής απόφασης του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου για το Ν.3037/2002.

4.15 Επίσης οι άδειες διενέργειας τυχερών παιγνίων μέσω του διαδικτύου που θα προκηρυχθούν θα έχουν ελάχιστο αντικείμενο, καθόσον σ' αυτές «**δεν θα περιλαμβάνονται τα παίγνια η εκμετάλλευση των οποίων έχει παραχωρηθεί κατ' αποκλειστικότητα στην Ο.Π.Α.Π. Α.Ε. δυνάμει της από 15-12-2000 σύμβασης, όπως ισχύει και της παραγράφου 2^α του άρθρου 27 του ν.2843/2000, και στην ΟΔΙΕ Α.Ε., παίγνια παρόμοια με τα παραπάνω, καθώς και τα παίγνια η διεξαγωγή των οποίων ρυθμίζεται με τις διατάξεις της παραγράφου 10 της με αριθμό 010010/4-11-2011 απόφασης του Υπουργού Οικονομικών (Β'2503) και της από 04-11-2011 σύμβασης μεταξύ της ΟΠΑΠ και του Ελληνικού Δημοσίου. Ειδικότερα μέχρι την 12^η Οκτωβρίου 2020 μπορούν να χορηγηθούν άδειες ΜΟΝΟ για τυχερά παίγνια τύπου καζίνο το αποτέλεσμα των οποίων δεν παράγεται με γεννήτρια τυχαίων αριθμών, όπως ενδεικτικά αγώνας (τουρνουά) πόκερ.**

Στο σημείο αυτό πρέπει να τονισθεί ότι η παράγραφος 10 της από 4-11-2011 απόφασης Υπουργού Οικονομικών ορίζει ότι **παίγνια τύπου καζίνο (casino games)** με γεννήτρια τυχαίων αριθμών (**random number generator –RNG**) θα διεξάγονται μόνο μέσω των παιγνιομηχανημάτων του ΟΠΑΠ, αποκλεισμένου οποιουδήποτε άλλου μέσου διεξαγωγής τους, μη θιγομένων των διατάξεων περί καζίνο.

Η διάταξη όμως αυτή της υπουργικής απόφασης, κατά την άποψή μου, κείται **εμφανώς εκτός νομοθετικής εξουσιοδότησης**, καθόσον ευθέως τροποποιεί τις διατάξεις του Ν.4002/2011 και ως τέτοια δεν παράγει έννομα αποτελέσματα. Για το λόγο αυτό επιχειρείται τώρα τροποποίηση του Ν.4002/2011 που ενσωματώνει τη διάταξη αυτή.

4.16 Με άλλη διάταξη αντικαθίσταται η προαναφερθείσα παράγραφος 2^α του άρθρου 27 του ν. 2843/2000 και ορίζει ότι για τα «ΠΡΟΓΝΩΣΤΙΚΑ ΑΓΩΝΩΝ ΜΠΑΣΚΕΤ» και «ΠΡΟΓΝΩΣΤΙΚΑ ΑΓΩΝΩΝ **ΟΜΑΔΙΚΩΝ ΑΘΛΗΜΑΤΩΝ**» σε σχέση με τη διεξαγωγή τους στο διαδίκτυο το αποκλειστικό δικαίωμα της ΟΠΑΠ Α.Ε. παρατείνεται και για το χρονικό διάστημα μεταξύ 13-10-2020 μέχρι 12-10-2030.

5 Με απλά λόγια οι άδειες που θα προκηρυχθούν για διεξαγωγή τυχερών παιγνίων μέσω του διαδικτύου δεν θα έχουν σχεδόν κανένα αντικείμενο, αν υπερψηφισθούν οι επιχειρούμενες τροπολογίες.

6 Αντίθετα, ως σήμερα ισχύει η διάταξη του άρθρου 26 του ν.4002/2011 εξαιρεί από τον διεθνή διαγωνισμό μόνο τα τυχερά παίγνια που διεξάγονται ή για τα οποία είχε ήδη

4.13 From the first reading of these, is understood that in addition to the provision repealing the international tender for the licensing of online gaming (which is identical to the withdrawn provision of March 2012) there are other provisions as well, which affect, limit or repeal rights either of the 24 companies subject to the transitional period or of the companies which will obtain licenses for online gaming in the future.

4.14 More specifically, the Article 50 § 12 of Law 4002/2011 (A'180) and as well as the Decision 1248/2011 of the Minister of Finance (GG B2854/2011) issued under the authorization of this paragraph, are repealed from the 31st December 2012. That means that if this amendment be approved, and since the transitional period for the technical-leisure games through machines has been expired six months ago, and the certification process has not been proceeded, then only the online technical games shall be allowed in Greece. So, by voting in favor of this amendment, from 1.1.2013 the legal context of law 4002/2011 won't be any longer in force. A legal context which was the argumentation of the Greek State, used in order to request and achieve the revocation of the convictive decision of the European Court of Justice as regard the Law 3037/2002.

4.15 Furthermore, the licenses for running on line games of chance which shall be proclaimed, will have a little object, as these ***“won't include games whose exploitation has been granted exclusively to OPAP S.A (by virtue of the 12.15.2000 Convention as in force, and by the Article 27 § 2a of Law 2843/2000) and to ODIE SA games similar to the above, as well as games whose conduct is regulated by the provisions of the Decision 010010/4-11-11 § 10 (B'2503) of the Minister of Finance and by the Convention from 11.04.2011 between OPAP and the Greek State. Especially until October 12,2020 may be granted licenses ONLY for games of chance whose outcome is not produced by a random number generator, as indicatively is a poker tournament.”***

At this point it should be noted that the paragraph 10 of the 010010/4-11-11 Decision of the Minister of Finance , lays down that the games of casino type (casino games) with random number generator (RNG) shall be carried out only through OPAP's games machines, excluding any other mean of conducting them, without prejudice to the provisions relating to the casinos.

However, the provision of the ministerial decision, in my point of view lies clearly outside the legislative delegation, as amends directly the provisions of Law 4002/2011 and as such it has no legal outcomes. Therefore, nowadays is attempted the amendment of law 4002/2011, which incorporates this provision.

4.16 The aforementioned paragraph 2a of Article 27, Law 2843/2000 is replaced by another provision and specifies that the “Basketball Games Predictions” and the “Team Sports Games Predictions” in relation to their online conduct is an exclusive right of the OPAP SA and extended for the period from 10.13.2020 to 10.12.2030.

5. In simple words , the licenses which will be proclaimed for the online conduct of games of chance, will almost have no object , if the attempted amendments will be approved.

6. However, as the provision of Article 26 of Law 4002/2011 is in force, it excludes from the international tender only the games of chance which are conducted or those whose

χορηγηθεί άδεια κατά την έναρξη ισχύος του νόμου (ήτοι 18-8-2011) στα καζίνο και στις εταιρείες Ο.Π.Α.Π. Α.Ε. και Ο.Δ.Ι.Ε. Α.Ε.

Δηλαδή δεν περιλαμβάνει όσα επιπλέον παίγνια ορίζουν οι συμβάσεις του Νοεμβρίου και Δεκεμβρίου του 2011 με την ΟΠΑΠ Α.Ε. και το άρθρο 10 της από 4-11-2011 απόφασης του Υπουργού Οικονομικών.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας.

*Ευστάθιος Κορωνάκης
Δικηγόρος*

license had already been given to the Casinos and companies of OPAP SA and ODIE SA. since the entry into force of the Law (i.e. 818.2011).

That means that it doesn't include any additional games defined by the Conventions signed on November and December 2011 with OPAP SA, as well as the Decision of the Minister of Finance from 11.4.2011.

Thank you for your kind attention.

Eustathios Koronakis
Lawyer